

TNO

k o n t a k t

APRIL 1966 - JAARGANG 10 - NUMMER 4

kontakt

Personeelsorgaan van
de Nederlandsche Organisatie voor
Toegepast-Natuurwetenschappelijk
Onderzoek TNO

Redacteur: J. Borst
Redacteuren Puzzelrubriek:
J. v. d. Horst en Th. H. Asselman

Redactie-adres:
Juliana van Stolberglaan 148,
Postbus 297,
telefoon 814481 te Den Haag

Kopij dient uiterlijk de 1e van iedere
maand in het bezit van de redactie
te zijn

Verschijnt maandelijks

Druk: Semper Avanti N.V. te
Den Haag

op de voorpagina

Bijna klaar! ...
(Hal Natrium-project, Apeldoorn)

In dit nummer

- 54**
1966 Unesco 20 jaar
- 58**
Afscheid Ir O. M. Planten
- 60**
De kunst van het kiezen
- 62**
Oud rijksambtenaren, lees dit!
- 64**
Sociaal personeelsfonds
- 66**
Personalia
- 68**
Puzzelhoekje

Midden in de Tweede Wereldoorlog schrijft de Engelse hoogleraar P. N. Rosenstein-Rodan een artikel in het Economic Journal getiteld: Problems of Industrialization of Eastern and Southeastern Europe (Industrialisatieproblemen in Oost- en Zuidoost-Europa). Rosenstein-Rodan had de economische situatie in Europa van vóór 1940 bestudeerd en gaf nu aan op welke wijze het mogelijk moest zijn de onevenwichtige economische ontwikkeling in verschillende landen in de toekomst tot een oplossing te brengen. Daarbij kende Rosenstein-Rodan aan de nationale overheden van die landen een beslissende rol toe en wel op het gebied van opvoeding en onderwijs, communicatiemiddelen, het aanleggen van wegen, energievoorziening, kortom alles waarvan we nu weten dat het een 'evenwichtige ontwikkeling' van een land bevordert. Juist deze omvattende voorstellen inzake de functie van de Overheid waren nieuw, want zij weken sterk af van wat vóór 1940 als gevolg van de toen heersende economische inzichten gebruikelijk was.

Rosenstein-Rodan bleek op ontwikkelingsgebied een voortrekker te zijn; zijn denkbeelden zouden na 1945 uitgevoerd worden, hoewel grotendeels op een wijze, die hij zich niet had kunnen denken. In datzelfde jaar namelijk waarin zijn artikel verscheen - wij schrijven 1942 - komen de ministers van onderwijs en wetenschappen der geallieerde landen voor het eerst bijeen om gemeenschappelijke problemen te bespreken, in het bijzonder die welke verband houden met het herstel van het onderwijs in de dan nog bezette en verwoeste delen van Europa. Deze besprekingen leid-

den in november 1945 tot een conferentie in Londen waar op uitnodiging van Engeland en Frankrijk vertegenwoordigers van 44 landen de statuten van de 'United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization' kortweg UNESCO genaamd, bespraken.

Op 4 november 1946 trad de Unesco officieel in werking nadat het twintigste land de statuten geaccepteerd had. Nu, nagenoeg 20 jaar later, telt de organisatie méér dan 100 leden.

Wat doet deze Unesco nu eigenlijk? Wel, we kunnen zeggen dat de oorspronkelijke gedachte waarvan de initiatiefnemers uitgingen, het onderwijs, een zeer grote plaats inneemt in de activiteiten. Maar het programma dat Unesco sedert 1946 ontwikkelde is er altijd op gericht geweest aan de noden en wensen van de leden-landen tegemoet te komen. Dat betekende soms een radicale wijziging in het werkprogramma, die van tijd tot tijd óók wenselijk bleek in verband met de door de Unesco-mensen zelf ontwikkelde gedachten de krachtsinspanningen van de organisatie toenemend te concentreren op een beperkt aantal gekozen onderwerpen of op gebieden, die voorrang genieten. Van bijzondere waarde is daarbij het zogenaamde 'Special Fund' van de Verenigde Naties, omdat dit fonds de Unesco in staat stelt het niet bij het uitzaaien van ideeën te laten, maar daadwerkelijk ter plaatse hulp te bieden. Het fonds, in 1958 gelegaliseerd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, is bedoeld als een verdere uitbreiding van internationale hulp aan de economische ontwikkeling van ontwikkelingslanden. Daarbij wordt in de eerste plaats gedacht

aan de vervulling der basisvoorwaarden, waarop ontwikkeling mogelijk is.

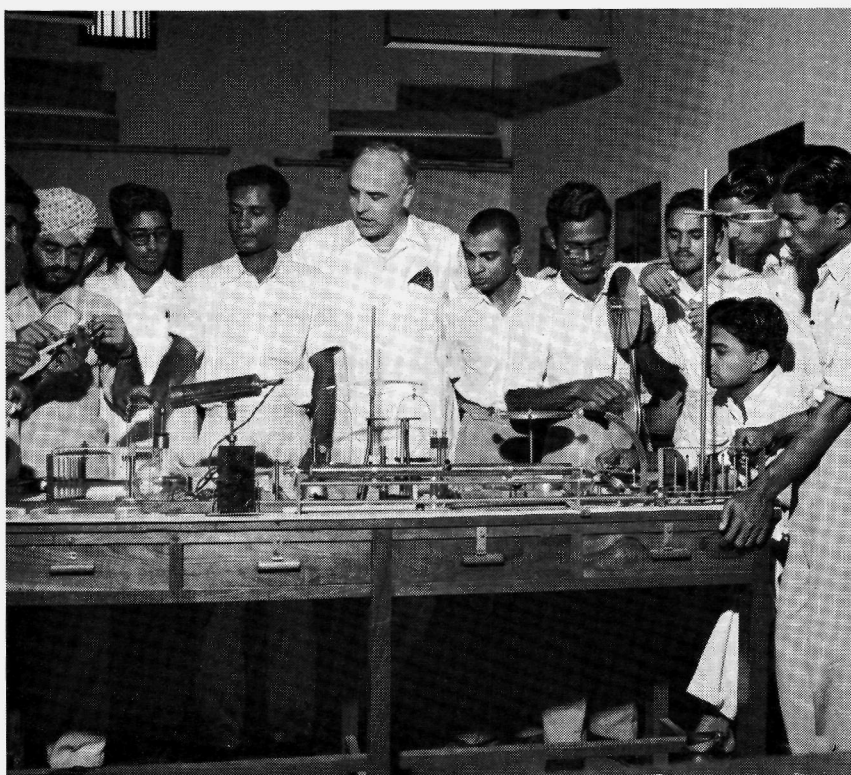
Hoe beschrijft de Unesco nu de hulp, die zij geeft om de basisvoorwaarden te realiseren? Sinds 1954 volgt de Unesco vijf grote lijnen:

1. uitbreiding van onderwijs op lagere scholen. Het onderwijs moet kosteloos zijn en verplicht;
2. ontwikkeling van 'fundamenteel onderwijs'. De Unesco bedoelt hiermede dat onderwijs dat noodzakelijk is om regionale ontwikkeling te steunen en een bijdrage te leveren

aan de sociale en economische vooruitgang;

3. vermindering van spanningen op sociaal en internationaal terrein en tussen verscheidene rassen;
 4. bevordering van een wederzijdse waardering van culturele waarden uit Oost en West;
 5. bevordering en assistentie van wetenschappelijk onderzoek teneinde het 'leefklimaat' van een land te verhogen.
- Binnen dit kader zoekt de Unesco haar projecten, waarvoor zij mensen

Technische hulp voor India. Een Unesco-expert legt een groep Kharapur studenten de werking van een aantal natuurkundige instrumenten uit (Unesco).

en materiaal kan inzetten en sinds 1960 concentreert zij zich in het bijzonder op het onderwijs in al zijn vormen en de hulp die zij kan bieden op internationale wetenschappelijke samenwerking.

Mij dunkt dat Rosenstein-Rodan tevreden kan zijn. Wat hij in 1942 als zienswijze en wensen aan het papier toevertrouwde, is ten opzichte van onderwijs en ontwikkeling - twee zeer belangrijke voorwaarden voor de evenwichtige groei (balanced growth) van een land - wel tot ontplooiing gekomen.

Het is jammer dat de ruimte van dit artikel een beschrijving van alle belangwekkende activiteiten van de Unesco op bovengenoemde gebieden niet toelaat. Gelukkig zijn er voor wie meer wil weten de zogenaamde 'Unesco Information Manuals'¹ verkrijgbaar, terwijl in ons land het 'Unesco Centrum Nederland'² zéér actief is in het verbreiden van kennis omtrent de Organisatie en haar werkzaamheden. Eén aspect van de hulp die de Unesco biedt moet evenwel voor het voetlicht gehaald worden, omdat dit TNO-ers bijzonder zal aanspreken. Het gaat hier om de ontwikkeling van nationale wetenschappelijke infrastructuur en de inventarisatie van nationale hulpbronnen in verband met op te zetten researchprojecten.

Bij de ontwikkeling van wetenschappelijke infrastructuur wordt er gewerkt aan het tot stand komen van een netwerk van allerlei instituten die betrokken kunnen worden bij het wetenschappelijk en technisch onderzoek, mitsgaders activiteiten zoals standaardisatie, constructie en onderhoud van

wetenschappelijke instrumenten, documentatiecentra, wetenschappelijke verzamelingen, enz.

De Unesco heeft in de loop der jaren op dit gebied heel veel ervaring verworven: een aantal instituten in India (machinebouw en wetenschappelijke instrumenten), Argentinië (petroleum-onderzoek), Japan (seismologie, voorspellen van aardbevingen), Verenigde Arabische Republiek (laboratorium voor meetmethoden), is met haar hulp in de afgelopen jaren opgezet en op gang gebracht.

Bij de inventarisatie van de nationale hulpbronnen wordt er nagegaan over welke potenties een land beschikt om de economische ontwikkeling van de grond los te krijgen. En onder hulpbronnen wordt niet alleen verstaan datgene wat de natuur zelf of met een beetje verzorging oplevert, maar ook grondsoorten, waterkwaliteiten en -voorraad, plantenvariëteiten, klimatologische bijzonderheden.

Op deze wijze leert de Overheid van een land de ontwikkelingsmogelijkheden kennen, benevens de relaties tussen de plaatselijke en regionale optimale leefbaarheid en de daarbij betrokken aantallen mensen. Uit dit scala van potentiële mogelijkheden nu worden bijzondere ontwikkelingsproblemen gelokaliseerd, die aan research onderworpen worden. Slaagt dit onderzoek, dan is de tijd aangebroken voor verdere 'industriële' ontwikkeling en het bijeenbrengen van de daarbij behorende geldelijke fondsen. De produktie komt daarna op gang; de uiteindelijke resultaten worden vergeleken met de verwachtingen en zo leert men langzamerhand wat in vroegere stadia van de ontwikkeling

anders gedaan had moeten worden om tot nog betere resultaten te komen. Op deze wijze moet een land tot ontwikkeling komen: trial and error - iets aanpakken en van de fouten leren! Ook op dit gebied heeft de Unesco een uitgebreide ervaring: het samenstellen van bibliografische gegevens betreffende natuurlijke hulpbronnen, ontwikkeling en coördinatie van moderne opsporingsmethoden - bijv. geologische -, het uitgeven van bodemkaarten, methodologische studies omtrent de ontwikkelingsmogelijkheden van droge streken enz., enz.

In een tijd waarin de problemen van ontwikkelingslanden in onze huiskamers te zien zijn en waarin al meer en meer geschreven wordt over het steeds verder vóór raken der westerse landen, verdient de Unesco onze bijzondere aandacht. Want, zoals Kindleberger schreef 'There is no reason, then, for a developing country to lose *courage* because the gap between its level of living and that of developed countries, a gap which is growing wider in absolute and possible even in relative terms. It is sufficient at the early stages to get the growth started.'³

De Unesco heeft in de afgelopen 20 jaren deze 'moed' belangrijk ondersteund. Dat het haar gegeven moge worden om op de ingeslagen weg voort te gaan!

I. Pels

Een meisjesstudent in een universiteitslaboratorium (foto Unesco).

¹ Deze worden uitgegeven door het hoofdkantoor te Parijs. Enkele belangrijke titels: 'What is Unesco?', 'Unesco and educational planning', 'International aid for progress' en 'The activities of Unesco in science and technology'.

² Gevestigd te Amsterdam, Oranje Nassaulaan 5.

³ Charles P. Kindleberger. *Economic Development*. New York 1965, blz. 388. 'Wel, er is geen reden voor een ontwikkelingsland om de moed te verliezen wegens de afstand tussen haar

levensstandaard en die van de ontwikkelde landen, een afstand die in absolute, mogelijk zelfs ook in relatieve termen, groeit.

Het is voldoende om in de eerste stadia het groeiproces van de grond te krijgen.'

afscheid ir o. m. planten

Op 1 mei 1966 zet Ir O. M. Planten een forse streep onder het hoofdstuk 'werken bij TNO', en gezien het feit dat hij zesentwintig jaren de leiding in handen had van de algemene diensten van de 'Lange Kleiweg' te Rijswijk, meende ik zijn afscheid niet onvermeld te moeten laten.

Ik verzocht hem om een onderhoud en deed dat zoals te doen gebruikelijk via zijn secretaresse, die afwisselend te vinden is in een der TNO-gebouwen op het terrein Lange Kleiweg, waarvan de heer Planten administrateur was of in de TNO-gebouwen Zuidpolder te Delft, waar sedert enkele jaren de heer Planten de coördinator is van de bouw van de 2e tranche.

Alle sombere voorspellingen ten spijt verklaarde Ir Planten zich bereid tot een kort vraaggesprek. Dit gesprek verliep zoals wij van hem gewend zijn. Het bevatte geen enkele zin in de trant van: 'Ik ben daar en daar geboren, studeerde van tot en aanvaarde in die en die betrekking. Mijn vingers jeuken om mijn notities van wat hij wel vertelde zo maar ongecorrigeerd neer te typen, want echt-menselijke inhoud heeft een

gesprek met Ir Planten te over. Enkele van zijn uitspraken wil ik u niet onthouden, maar dan moet en mag u het mij niet euvel duiden, dat u daarbij niet te weten komt, op welke dag hij nu precies voor het laatst is, wanneer hij bij TNO in dienst trad en wat hij na zijn vertrek denkt te gaan doen.

'Weet je', zegt de heer Planten, 'zo'n officieel afscheid is niets voor mij. Het liefst stuurde ik allen, die mij gekend hebben, een mooie kleurige prentbriefkaart met groeten uit het zonnige Zuiden. Neen, je krijgt beslist geen foto van mij. Ik weet het, het is misschien gewoonte bij zo'n interview, maar vergeet dat maar gauw. Zet er als je illustreren moet maar een aardig plaatje bij. Abstrakt, want het hele leven is een beetje abstrakt. Wat ik straks ga doen? Witte olifanten fokken!'

Met een pokerface naar ik hoop, vroeg ik hem of dat geen langdurige geschiedenis is, dat fokken van witte olifanten. Hij toont mij zijn gebruikte handen en zegt: 'Ik heb vierkante vingertoppen. Dat wijst op optimisme. Mijn stelregel is: 'remembrance of happy days and confidence in coming days'.

Dan wat ernstiger: 'Luister eens, ik bedoel hiermede, met dit voor jou misschien wat onvolledig interview zeker niet dat ik er stilletjes van door wil. Ik heb zesentwintig jaren van mijn leven besteed aan mijn werk bij TNO. Daar was in de beginne, toen alles bij TNO nog zo in de prille kinderschoenen stond, idealisme voor nodig, en dat heb ik steeds voor TNO gehad. Ik ben mijningenieur, ertsdeskundige, geoloog (archeologie is mijn hobby, nou weet je dat tenminste ook

weer) en ik heb mij van harte gegeven aan deze zaak. Ik heb steeds getracht mij bewust te zijn van de tijd, waarin ik leef en heb mij steeds in de eisen, zorgen en mogelijkheden die de nieuwe tijd heeft, trachten te verdiepen. Er is in die zesentwintig jaar veel veranderd, ook wat TNO betreft. En al is er veel, te veel in deze nieuwe tijd, waarbij ook iemand die met niet meer zo jonge benen tracht midden in het leven te staan, zich afvraagt: is dit nu de vooruitgang, waar steeds naar toe gestreefd wordt, het is en blijft geboden stug door te gaan. Ruimtevaart, vreedzaam gebruik van atoomenergie, bodem-, lucht- en waterveroontreiniging, het zijn reusachtige technische vraagstukken, die om oplossing vragen. Goed verstaan: om een juiste toepassing en een juiste oplossing vragen. Als wij alleen maar op de maan willen rondwandelen, omdat een ander dit (nog) niet kan, als wij de atoomenergie voor niet-vreedzaam gebruik wensen te reserveren, als wij niet het geld over hebben voor de bestrijding van milieu-verontreiniging... dan heeft het weinig zin meer over de betekenis van het woord technische vooruitgang te praten.'

Misschien krijg ik straks een kaart uit het zonnige Zuiden van deze uitzonderlijke TNO-man, die zich steeds kenmerkte door beslist originele ideeën, die nimmer wenste te behoren bij de massa-mens, die zijn medewerkers heel veel leerde, door soms op hardhandige wijze een duw tegen het stuur te geven, als hun scheepje een verkeerde koers dreigde uit te gaan, maar die ze verder hun gang liet gaan als ze het goed deden. Een opmerkelijke individualist, die wij heel veel goeds toewensen!

*Remembrance of happy days and confidence in coming days
(stelregel Ir O. M. Planten)*

Waarom wij dit 18e eeuwse plaatje plaatsten? Omdat er in die tijd ook mensen als Ir Planten hebben geleefd, die klaarblijkelijk hetzelfde optimisme huldigden. Tussen het allereerste experiment of zelfs de 'science fiction' en het vreedzaam gebruik van de verkregen mogelijkheden ligt een lange weg, en is 'stug doorgaan' geboden...

de kunst van het kiezen

'...Tyt is cort...' staat op een tegelscherf, die mijn jeugdige zoon, archeoloog in de dop, mij een poosje geleden stralend van trots een beetje te dicht onder de ogen hield. Hij heeft die scherf opgedolven in de omgeving van Delft, noodgedwongen dicht bij huis dus, maar hij heeft het vaste voornemen later het licht van de toorts in zijn bevende hand te laten schijnen op mysterieuze onder het voortwoekerend oerwoud verdwenen steden. Door hem opgegraven natuurlijk. Ik hoop dat hij bij die keus kan en zal blijven.

Zijn keuze is een andere dan de mijne destijds. Voortmijmerend over de echt-vaderlandse wijsheid: 'Tyt is cort' realiseer ik mij hoe lang en toch ook weer hoe kort geleden ik de eerste stappen zette met ski's onder mijn schoenen. Het was in Grindelwald en het weer was er toen nog precies als op de affiches van *heden*. Heus! De sneeuw knerpte droog onder de skischoenen, de lucht was geurig als die boven een glas champagne en de zon was dag in dag uit nijver bezig negers van ons te braden. Ik zal toen een jaar of zeven, acht zijn geweest en heb bij het terugbrengen van mijn huurski's geestdriftig uitgeroepen: 'Nu weet ik wat ik wil worden: Skileraar!' Mijn keuze was bepaald, maar mijn vader zag er geen brood in en mijn moeder, die met skiën nimmer verder kwam dan aandachtig toekijken, had nog enkele bezwaren ertegen, die zij op dat moment niet wenste te openbaren. Maar ze was er *niet* vóór.

Goed, ik ben geen skileraar geworden en ook geen berggids. Het Nederlandse volk heeft trouwens maar één skileraar en berggids opgeleverd bij mijn weten: Jan Boon. Die was dat jaar, dat ik voor het eerst kennis maakte met de wintersport (zonder sleeplift, zonder stoeltjeslift en met slechts een enkele cabine-installatie) óók in Grindelwald. Misschien was hij slimmer dan ik en heeft hij zijn vader en moeder niks gezegd van zijn voornemen.

De kunst van het kiezen is een onderwerp, waarvan ik mij voorstel, dat het verdient op serieuzer wijze onder uw aandacht gebracht te worden.

Om te voorkomen dat dit artikel buiten de gevraagde proportie belandt, bepaal ik mij tot de kunst van het kiezen uit de duizenden aanbiedingen - de een nog aantrekkelijker dan de ander - van de tientallen reisbureaus,

die ons land kent en die zeggen het buitenland te kennen. Welbewust ga ik derhalve de kunst van het kiezen van een beroep, een echtgeno(o)t(e) of een huis uit de weg.

Met het toenemen van de welvaart in Westeuropa nam ook de reislust toe. Geen honkvaster natie dan de Fransen, voor de oorlog zag je ze slechts in hun eigen land benevens enkele tientallen in het Franstalig deel van Zwitserland. Nu heb je 's zomers in Delft echt wel gemak

van het feit, dat je Frans spreekt. En ook al was voor de oorlog het Nederlands toerisme naar het buitenland opmerkelijk veel groter dan dat van de Belgen, Fransen of Italianen, veel verder dan de Rijn, de Ardennen en Parijs, gingen de meeste vaderlanders toch niet. In de sterk toegenomen reislust hebben velen brood gezien en de laatste vijftien jaar zijn de reisbureaus dan ook als paddestoelen uit de grond gerezen. Of al hun aanbiedingen even aantrekkelijk zijn als de door de reisbureaus verzorgde en verstrekte reisfolders en reisprogramma's en reisgidsen en reisboekjes beloven? Het antwoord op deze belangrijke vraag kunt u zelf te weten komen. Bedenk, dat een affiche het produkt is van een kunstenaar; dat een kleurenplaat nooit wordt genomen bij mist of regen en dat de bijbehorende aanbevelende tekst nimmer jukt, maar ...

'Het chalet, dat ons gastvrij zal herbergen, is op slechts enkele honderden meters lopen verwijderd van het oergezellige centrum van ons reisdoel de oude Hanzestad Alpendistel.'

Vijfhonderd meter *klimmen* is toch óók lopen?? En dat die oude Hanzestad in de oorlog zo beschadigd is, dat u wéér in de nieuwbouw zit, waar u in Nederland ook al in zit, tja, je kan toch niet een boekwerk aanbieden bij elke reis?

Zaak is dat u vraagt, vraagt en nog eens vraagt. Laten wij hopen dat de juffrouw of mijnheer achter de balie van het reisbureau dan het antwoord op al uw vragen weet en er niet slechts op uit is om de reis zo spoedig mogelijk volgeboekt te krijgen. Laat u zich in ieder geval niet een reisdoel aanpraten, dat u zelf nooit gekozen zou hebben. Hebt u zich óók wel eens afgevraagd, wat die stokoude dames, vol venijnige stekeligheden op jonge moderne mensen, bewoog als reisdoel Capri te kiezen, Capri met zijn bikini-meisjes en nog bloter bruingebrande jongemannen? Er werd voor hen gekozen ...

En wat doe je in hemelsnaam in de cabinelift naar de top van de Berneuse, als je op het Kopje van Bloemendaal al je ogen dicht knijpt van hoogtevrees? En waarom ging je deze winter naar Davos, als je de pé hebt aan sneeuw, al is die nog zo maagdelijk wit?

Wanneer u oude burchten, kastelen en het Forum Romanum of Pompeï niet anders kán zien als een bespottelijke geldverslindende verzameling oude stenen, dan is dat helemaal uw zaak. Mits u er dan ook niet heen gaat om anderen het plezier te bederven, die wél onder de indruk zijn van het feit, dat zij op de plek staan waar de eerste Christenen door de leeuwen van Nero stierven. Maar hiermede raken wij een onderwerp, dat de titel verdient 'de kunst van het reizen'. Het voert te ver om hieraan in dit bestek uitgebreid aandacht te wijden. Helaas is met de welvaart wel de mogelijkheid om te reizen vergroot, maar niet het gedrag, de beschaving en ontwikkeling van vele reizigers. Wat ik daarover zou kunnen zeggen is soms amusant en soms ergerlijk, maar het geldt niet voor u, want anders had u mij niet tot hier gevolgd. Ik wens u straks een goede reis(keus).

oud-rijksambtenaren, lees dit!

B. J. VELDMAN, STICHTING CENTRAAL PENSIOENFONDS TNO

Mededeling voor oud-rijksambtenaren

Uit de per 1-1-1966 van kracht geworden nieuwe pensioenwet voor burgerlijke ambtenaren (Algemene burgerlijke pensioenwet) zijn twee regelingen te vermelden welke van speciaal belang zijn voor personeelsleden van de TNO-organisaties en van de overige bij het fonds aangesloten werkgevers, indien zij eerder rijksambtenaar waren. Deze regelingen hebben betrekking op:

1. het zogenaamd generaal pardon, dat wil zeggen het geven van een laatste gelegenheid om alsnog diensttijd en wachtgeldtijd in te kopen;
2. de verzekeringen tot behoud van uitzicht op weduwen- en wezenpensioen bij het Algemeen burgerlijk pensioenfonds.

1. Generaal pardon

In de nieuwe pensioenwet is een hernieuwde gelegenheid gegeven tot inkoop van niet-ingekochte diensttijd en wachtgeldtijd. Deze inkoopmogelijkheid bestaat onder zekere voorwaarden ook voor de gewezen ambtenaren in de zin van de oude pensioenwet (Pensioenwet 1922). Indien de gewezen ambtenaar - met inbegrip van de tijd die op grond van het generaal pardon kan worden ingekocht - tenminste 5 voor pensioen geldige jaren heeft, dan wel met recht op wachtgeld is ontslagen, kan hij van deze regeling gebruik maken.

Voor het generaal pardon kunnen behalve gewezen ambtenaren, ook gepensioneerde ambtenaren in de zin van de Pensioenwet 1922, alsmede hun weduwen en wezen in aanmerking komen.

Aan het door inkoop voor pensioen geldend maken van diensttijd dient in het algemeen, mede de wijzigingen in de loop der tijd in de rijkspensioenregeling in aanmerking genomen, een grote waarde te worden toegekend. Belanghebbenden die van mening zijn dat zij door het generaal pardon hun voor pensioen geldige diensttijd kunnen vergroten wordt geadviseerd zich te wenden tot de

Directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds,
Benoordenhoutseweg 46,
's-Gravenhage.

Het verzoek tot inkoop dient schriftelijk te worden gedaan en moet vóór 1-1-1967 worden ingediend.

De stukken die genoemde directie nodig acht voor de behandeling van het verzoek moeten binnen 6 maanden na opvraging worden toegezonden.

De nieuwe pensioenwet kent het inkoopstelsel voor de toekomst niet meer. Het generaal pardon zal onherroepelijk de laatste gelegenheid betekenen tot inkoop van niet-ingekochte diensttijd en wachtgeldtijd voor hen die zulks - om welke reden dan ook - nagelaten of verzuimd hebben.

De directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds stelt de tijd vast die kan worden ingekocht en de te betalen inkoopbijdrage. (Deze bijdrage wordt voor 75 % in 10 jaren op belanghebbende verhaald en gaat bij overlijden over op de weduwe.)

De directie trekt haar beslissing in indien zulks schriftelijk door de belanghebbende binnen 6 maanden na de dagtekening van die beslissing wordt verzocht. Belanghebbende kan dus op het inkoopverzoek terugkomen bijv. als de grootte van de inkoop som tegenvalt.

2. Behoud van uitzicht op weduwen- en wezenpensioen

Onder de werking van de rijkspensioenregeling vóór 1-1-1966 was het mogelijk - laatstelijk alleen voor wachtgelders - om behoud van uitzicht op weduwen- en wezenpensioen te verzekeren. Onder andere is in het verleden van deze mogelijkheid tot het sluiten van een behoudsverzekering gebruik gemaakt door gewezen rijksambtenaren, die verbonden waren aan instellingen, die in beheer zijn overgegaan naar een der Organisaties TNO en die bij deze overgang in dienst kwamen van de betrokken TNO-organisatie. In de voor deze 'overgenomen rijksambtenaren' getroffen TNO-pensioenregeling werd met die behoudsverzekering rekening gehouden in die zin, dat een (gedeeltelijke) vrijstelling van de werknemersbijdrage aan ons fonds werd verleend en voor de toepassing van onze pensioenbepalingen (een gedeelte van) de normaliter geldende grondslag buiten beschouwing werd gelaten.

Uiteraard dient het bij het Algemeen burgerlijk pensioenfonds verzekerde pensioen, waar dit een deel der anders door het Pensioenfonds TNO te verlenen aanspraken vervangt, gehandhaafd te blijven, waartoe de verschuldigde premie voor de behoudsverzekering aan het Alge-

meen burgerlijk pensioenfonds periodiek voldaan moet worden.

Onder de nieuwe pensioenwet nu is de zogenaamde behoudsverzekering niet meer mogelijk. Echter is voor lopende verzekeringen in het overgangsrecht een regeling getroffen. Deze regeling houdt in dat lopende behoudsverzekeringen na 1-1-1966 zullen worden voortgezet, indien de gewezen ambtenaar die haar heeft gesloten

- a. op 1-1-1966 de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, dan wel
- b. binnen een jaar na 1-1-1966 schriftelijk de wens tot voortzetting te kennen heeft gegeven.

Op grond van verdere bepalingen wordt hij die niet vóór 1-1-1967 aan de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds te kennen heeft gegeven, dat hij de verzekering wenst voort te zetten, geacht deze te hebben beëindigd met ingang van 1-1-1967.

Het overgangsrecht geeft belanghebbenden dus de keus tussen voortzetting en beëindiging der lopende verzekering.

Voor de deelnemers van ons fonds die bij het Algemeen burgerlijk pensioenfonds een behoudsverzekering hebben lopen, die deel uitmaakt van hun regeling bij ons fonds, is het daarom noodzakelijk dat deze keus steeds voor de voortzetting der verzekering luidt.

Het verdient ten sterkste aanbeveling dat thans reeds door de deelnemer met een behoudsverzekering aan het Algemeen burgerlijk pensioenfonds wordt bericht, dat voortzetting gewenst wordt, althans door degenen die op 1-1-1966 nog niet de leeftijd van 65 jaar hadden bereikt.

Mocht het Algemeen burgerlijk pensioenfonds, zoals bij vroegere wijzigingen ten aanzien van behoudsverzekeringen wel het geval geweest is de betrokkenen individueel benaderen, dan is op de vraag of al dan niet voortzetting gewenst wordt in bevestigende zin te antwoorden. Het bericht tot voortzetting dient schriftelijk gezonden te worden aan de

Directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds,
Benoordenhoutseweg 46,
's-Gravenhage.

Het vorenstaande geldt eveneens voor nog lopende verzekeringen tot verhoging van eigen of van weduwen- en wezenpensioen.

In zover deze verzekeringen onderdeel vormen van de deelneming bij ons fonds van de gewezen rijksambtenaren dienen deze eveneens voortgezet te worden.

huizen kopen huizen huren

Aan de directeuren van instituten in direct en meer indirect TNO-verband in Den Haag, Rijswijk en Delft werd op 11 maart j.l. een circulaire gezonden, handelend over koopwoningen in het 2e uitbreidingsplan Noord te Pijnacker. De benodigde koopsommen variëren van 37575 gulden tot ruim 41000 gulden.

Hen, die belangstelling hebben voor deze eengezinswoningen, maar nog geen kennis namen van de inhoud van bovenvermelde circulaire, wordt aangeraden eens voor nadere informatie het publikatiebord te raadplegen of zich te wenden tot de administratie van hun instituut.

Zij die belangstelling hebben voor koopwoningen te Delft, gelegen in het uitbreidingsplan 'Voorhof II Oost' en daarvoor een koopprijs variërend van 56000 tot 58000 gulden over hebben, worden verzocht zich voor nadere inlichtingen betreffende deze eengezinswoningen in verbinding te stellen met de heer J. Huiting, afdeling Huisvesting van de Centrale Organisatie TNO, Den Haag.

Vanaf mei a.s. zijn in huur beschikbaar een aantal 4- en 5-kamerflats, gelegen aan de Menno ter Braaklaan te Delft, tussentijdse verhuur voorbehouden. Indien voor deze woningen met een huurwaarde van 350 gulden resp. 402,50 gulden, belangstelling bestaat kan men ook hierover nader worden geïnformeerd.

sociaal personeelsfonds TNO

mededeling nr. 3

Naar aanleiding van mededeling nr. 1* bereikte ons een aantal vragen betreffende het Sociaal Personeelsfonds TNO. Kort omschreven kwamen deze vragen hierop neer: Wilt u in TNO Kontakt eens omschrijven, wat de doelstelling van dit fonds is; welke de voornaamste statutaire bepalingen daarvan zijn; hoe de samenstelling van het bestuur van het Sociaal Personeelsfonds is en op welke wijze de bestuursleden uitvoering geven aan de hen toevertrouwde bevoegdheden? Hieronder vindt u het antwoord op deze vragen aan de hand van gegevens die wij van het bestuur van het fonds ontvingen. Het in 1952 opgerichte fonds is een fonds van de werknemers van TNO voor de werknemers van TNO en heeft tot doel uit overwegingen van sociale aard de helpende hand te bieden aan collega's, die door bijzondere oorzaken buiten hun schuld in financiële moeilijkheden zijn geraakt. Het fonds kan op verschillende manieren steun verlenen, bijvoorbeeld:

- door het verlenen van geldelijke bijstand in de vorm van een schenking dan wel een (renteloze) lening aan de deelnemers van het fonds;
- door deelnemers, voor wie op grond van medische en/of sociale overwegingen een vakantie buiten hun woonplaats uitermate gewenst wordt geacht doch die een dergelijke vakantie niet zelf kunnen bekostigen hiertoe in de gelegenheid te stellen. Daartoe huurt het fonds enkele bungalows;
- door deelnemers en hun volwassen gezinsleden (voor zover deze laatste financieel van hen afhankelijk zijn) in de gelegenheid te stellen tegen gereduceerde prijs, voor een bepaalde periode, te worden opgenomen in een rusthuis of herstellingsoord, indien deze opname medisch gewenst of noodzakelijk wordt geacht door huisarts en bedrijfsarts. Tot dit doel was tot 1965 het fonds door middel van een collectief lidmaatschap aangesloten bij de Vereniging HORA, die een eigen rusthuis exploiteerde. Zoals u in het februari nummer van TNO Kontakt reeds hebt kunnen lezen is dit niet langer het geval, omdat het rusthuis van HORA helaas door exploitatie-tekorten met ingang van 1 september 1965 werd opgeheven.

Indien opname in een rusthuis of herstellingsoord nodig is zal door het Sociaal Personeelsfonds TNO hiervoor kunnen worden gezorgd onder dezelfde voorwaarden als tot nu toe golden. Namelijk dat de deelnemers zelf zo mogelijk de gereduceerde prijs betalen (momenteel f 9,- per dag). Het restant van de verpleegprijs zal in de toekomst door het fonds rechtstreeks aan het herstellingsoord of het rusthuis worden betaald. Mocht het voor betrokkenen onmogelijk zijn om f 9,- per dag te betalen, dan zal door het bestuur van het Sociaal Personeelsfonds worden nagegaan of nog een extra tegemoetkoming in de verpleegprijs kan worden verstrekt;

- door zo nodig kinderen van deelnemers aan het fonds in de gelegenheid te stellen enige weken in een vakantiekolonie door te brengen. Een indicatie van de schoolarts is hiertoe voldoende.

Tot nu toe hebben wij het gehad over het doel van het Sociaal Personeelsfonds. Thans volgt een korte beschouwing over de inhoud van de voornaamste statutaire bepalingen, de samenstelling van het bestuur en de werkwijze van dit bestuur.

Wie maakt uit of en op welke wijze steun wordt verleend?

Dat doet het bestuur van het Sociaal Personeelsfonds.

Wie hebben zitting in dit bestuur?

In de eerste plaats zijn dit die leden van het Centraal Pensioenfonds TNO, die door de werknemers zijn gekozen. Momenteel zijn dit:

Mej. Mr A. Schuiling van het Vezelinstituut TNO
en de heren:

J. A. Ideler, Centraal Beheer Prins Maurits Laboratoria;

J. Kamps, Nederlandsch Scheepsbouwkundig Proefstation;

J. Muetgeert, Kunststoffeninstituut TNO;
A. M. Snellenberg, Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek TNO.

Deze bestuursleden hebben het recht het bestuur aan te vullen met ten hoogste vier leden uit de deelnemers aan het

Sociaal Personeelsfonds TNO. Op grond van deze bepaling maakt momenteel deel uit van het bestuur de heer C. Groenewegen, die zou hebben moeten aftreden op het moment dat hij niet meer deel uitmaakte van het bestuur van het Pensioenfonds; door de overige leden is echter op dit moment aan de heer Groenewegen gevraagd deel te blijven uitmaken van het bestuur van het personeelsfonds. Voorts zijn op verzoek van bovengenoemde bestuursleden tot het bestuur toetgetreden de algemeen secretaris, Drs H. G. Roeberson, die als voorzitter van het bestuur optreedt en het waarnemend hoofd van de afdeling Personele Zaken, de heer C. A. van Malssen, die secretarissenpenningmeester van het fonds is. Het bestuur heeft de voorzitter en secretarissenpenningmeester gemachtigd te beslissen over het al dan niet toekennen van een lening respectievelijk schenking van niet bovenmatige hoogte uit het fonds. In twijfelgevallen en in gevallen van grote omvang van de gevraagde hulp worden de overige bestuursleden in het beraad betrokken.

Waarom dit laatste?

Het spreekt vanzelf, dat gevallen van hulpverlening zo discreet mogelijk worden behandeld. Juist daarom komen de aanvragen uitsluitend onder de ogen van de voorzitter en de secretaris van het fonds, die uit hoofde van hun functie op de hoogte zijn met salaris en omstandigheden van de werknemers. De overige bestuursleden van het fonds weten dus doorgaans zelf niet welke aanvragen bij het fonds zijn binnengekomen. Slechts in twijfelgevallen over het al dan niet toekennen van een bijdrage vindt overleg met het gehele bestuur plaats. Voorzitter en secretaris nemen het initiatief tot een dergelijk overleg.

Hoe gebeurt het indienen van een aanvraag?

Sinds de komst van de maatschappelijk werkster bij TNO worden de meeste aanvragen via haar ingediend. Het is en blijft echter altijd mogelijk, dat de deelnemer persoonlijk of middels zijn directeur een aanvraag bij het fonds indient.

Wordt de maatschappelijk werkster steeds ingeschakeld bij iedere in behandeling genomen aanvraag?

In de meeste gevallen zal inderdaad voor beide partijen: aanvrager en Sociaal Personeelsfonds het inschakelen van de maatschappelijk werkster nodig zijn.

Hoe geschiedt de financiële verantwoording van de bestede gelden?

De financiële verantwoording van de besteding van de gelden wordt eenmaal per jaar afgelegd tegenover het voltallig bestuur van het Sociaal Personeelsfonds.

In de afgelopen jaren werd steun verleend in de volgende gevallen:

kosten van gezinshulp bij ziekte van een echtgenote;

bijdragen in dieetkosten;

bijdragen in de kosten voor te treffen voorzieningen in verband met ziekte of invaliditeit (bijvoorbeeld: gehoorapparaten, rolstoelen en dergelijke);

hulp bij het opvangen van de kosten in verband met een spoedverhuizing.

De hulp wordt verleend óf in de vorm van een schenking óf in de vorm van een renteloze lening. In 1965 zijn in totaal 8 leningen verstrekt tot een totaalbedrag van f 6.080,-. Er vonden 16 schenkingen plaats tot een bedrag van f 3.959,36.

Uit het bovenstaande blijkt wel, dat het Sociaal Personeelsfonds TNO veel geld nodig heeft, zeker nu het - zoals in een vroeger nummer van TNO Kontakt reeds werd vermeld - gaarne zijn werkzaamheden nog meer zou willen ontplooien. Daarom is het ten zeerste gewenst, dat zoveel mogelijk werknemers van TNO-instellingen, zoals deze zijn omschreven in artikel 1 sub F van de statuten van het Centraal Pensioenfonds TNO deelnemers worden aan het Sociaal Personeelsfonds TNO.

Ook werknemers van instituten en instellingen in meer verwijderd TNO-verband kunnen dus deelnemer worden van het fonds.

Aanvragen voor hulpverlening van niet-deelnemers aan het Sociaal Personeelsfonds TNO kunnen op grond van de statuten niet in behandeling worden genomen, ook al zijn ze werknemers bij TNO!!!

Zij die nog geen gehoor gaven aan de opwekking in de mededeling nr. 1, om deelnemer van het Sociaal Personeelsfonds te worden verzoeken wij alsnog om toe te treden door een daartoe bij de administratie van het instituut waar zij werkzaam zijn verkrijgbaar formulier in te zenden. Velen gingen hun voor. Niet alleen de **werknemers** gaven duidelijk blijk van hun instemming met doel en streven van het Sociaal Personeelsfonds TNO. Met vreugde en voldoening vernam het bestuur, dat het dagelijks bestuur van de Centrale Organisatie TNO besloot, in het vervolg jaarlijks een bedrag in het fonds te storten gelijk aan de door de deelnemers opgebrachte contributie. Hierdoor hoopt men tevens te voorkomen, dat er zich gevallen voordoen, waarin het fonds eigenlijk wel zou willen helpen, maar waarin dit gezien de financiële toestand van het fonds niet verantwoord zou zijn. Vroeger werd bij soortgelijke gevallen nog wel eens een beroep op de werkgever gedaan om bij te springen, hetgeen dan ook wel gebeurde. Voor beide, werkgever en werknemer was dez situatie minder gewenst. In de toekomst zal daarom voor de deelnemers van het fonds geen beroep meer op de werkgever worden gedaan, maar zal de steunverlening uitsluitend uit en door het fonds geschieden.

Rest ons de beantwoording van een vraag, die wij met opzet afzonderen van de in de aanhef van dit artikel gereleveerde vragen. Deze vraag is namelijk van meer algemene aard, maar raakt niettemin een belangrijke overweging, die niet slechts de vragenstellers, maar ook meerdere collega's zou kunnen bezighouden. De vraag is deze:

Heeft men, door toe te treden als deelnemer aan het Sociaal Personeelsfonds recht op bijstand, of is men afhankelijk van het oordeel van bestuur; is het in deze tijd van veelomvattende voorzieningen op sociaal gebied nu wel noodzakelijk, dat TNO een Sociaal Personeelsfonds heeft?

Het antwoord hierop is reeds in 1952 vastgelegd in artikel 2 van de statuten van het Sociaal Personeelsfonds, waaruit wij citeren (cursivering van red.):

Het fonds heeft ten doel de behartiging van de sociale en economische belangen

van de deelnemers (...) en van hun gezinsleden, *voor zover de behartiging dezer belangen niet reeds krachtens wettelijke voorschriften dan wel door of vanwege de werkgevers verzekerd is.*

Dit wat betreft het tweede deel van de gestelde vraag. Met betrekking tot het begrip 'Recht' zij opgemerkt, dat wij met opzet en voorkeur het woord 'Recht' in de voor u liggende tekst hebben vermeden. Wij dienen te spreken over 'mogelijkheid' en dan nog gekoppeld aan het oordeel van het bestuur, of de mogelijkheid aanwezig is en verwezenlijkt dient te worden. De geldmiddelen, bijeengebracht door de bijdragen van de deelnemers, zouden bijvoorbeeld bij een onverhoopte cumulatieve van voor toewijzing aanvaardbare aanvragen, wel eens ontoereikend kunnen zijn. Er is geen bepaling te maken, die van een *onmogelijkheid* een uitvoerbaar *recht* kan waarborgen. Neen, blijft u allen het Sociaal Personeelsfonds TNO zien als een instelling van en voor werknemers van TNO, die streeft en zal blijven streven naar het bieden van collegiale hulp als dat nodig is en als dat mogelijk is. Het beschikbaar zijn van deze kans op hulp is dus minder een recht, veel meer een voorrecht.

Red.

* Zie februari-nummer.

40 jarig ambts-jubileum bij het vezel- instituut TNO

Op 22 maart j.l. was het veertig jaar geleden, dat de heer J. van der Graaf in dienst trad bij de Rijksvezeldienst, de instantie die in 1941 als Vezelinstituut TNO onder de Nijverheidsorganisatie TNO kwam te ressorteren. De wijze waarop de heer van der Graaf in die jaren zijn taak heeft verricht en zich een eigen plaats in het instituut wist te verwerven was reden te over om dit feit feestelijk te herdenken.

Nadat de jubilaris met vrouw, zoon en dochter was binnengeleid, nam Dr H. J. Selling, directeur van het Vezelinstituut TNO, het woord en schetste in het kort, hoe van der Graaf door zijn studiezijn, zijn plichtsbetrachting en zijn consciëntieusheid een groot aantal diploma's wist te behalen en door zijn uitgebreide kennis de vraagbaak van velen werd. Vele, pas aangekomen medewerkers, waaronder hij zelf, werden door de jubi-

laris bij hun eerste schreden op het gebied van het onderzoek van textiel begeleid en hebben van zijn hulp geprofiteerd.

Als erkenning van zijn vele verdiensten bood de heer Selling hem namens de Maatschappij van Handel en Nijverheid een oorkonde met gouden draagpenning aan. Het Bestuur van de Nijverheidsorganisatie was tot zijn leedwezen door het overlijden van zijn oud-voorzitter, Professor Ir L. Troost, verhinderd aanwezig te zijn, doch gaf in een brief en middels een enveloppe met inhoud blijk van zijn waardering en zijn medeleven met deze dag.

Hierna weidde Ir W. A. Westenberg als afdelingschef uit over de werkzaamheden in de afgelopen jaren. Hij wees erop, dat het niet de dagen met hoogte- en dieptepunten zijn, die ons bijblijven. Het zijn juist de gewone

'vergeten' dagen die de waarde van het werk voor de mens en van de mens voor het werk bepalen. De wijze, waarop van der Graaf zijn taak opvat, zijn enthousiasme en het plezier in zijn werk, bewijst wel, hoe goed hij hier op zijn plaats is. Sinds 1947 verricht hij de vochtcontroles van wol in de havendiensten en door zijn systematisch werken en zijn grote

nauwkeurigheid konden de opslagkosten belangrijk worden gedrukt.

Namens de collega's bood hij hem een camera aan.

Tot slot bedankte de heer van der Graaf beide sprekers voor hun woorden en voor de hem aangeboden blijken van waardering en vriendschap. Hij stond even stil bij het begin, hoe hij op een weekloon van f 4,80 werd

aangesteld dat zeer spoedig werd verhoogd tot f 7,20. Zoals doorgaans brachten deze 40 jaren hun up en downs, moeilijke tijden van crisis, oorlog en bezetting, maar steeds bleef de nauwe band tussen het personeel en de goede sfeer bewaard.

Onder een gezellig kopje koffie kregen de aanwezigen de gelegenheid de jubilaris de hand te drukken.

jubiläum van de heer c. b. maat, metaalinstituut TNO

Vrijdag 25 februari j.l. vond in de kantine van het Metaalinstituut een feestelijke bijeenkomst plaats ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de heer C. B. Maat. Het zal bij onze organisatie wel een uniek feit zijn, dat iemand die nog geen 40 jaren telt reeds zijn zilveren jubileum viert. De directeur van het Metaalinstituut, Ir R. Reitsema, zei dan ook in zijn toespraak, wel erg te moeten wennen aan het houden van een jubileumtoespraak tegen een zo jonge medewerker. Op hoe jeugdige leeftijd de heer Maat reeds in dienst van TNO is getreden bleek uit een oude archief-foto waarop hij als jong knaapje troont, nauwelijks de korte broek ontgroeid. De foto verwekte de nodige hilariteit omdat daarop meer van de huidige medewerkers stonden in aanzienlijk jeugdiger uitvoering.

In zijn toespraak wees de heer Reitsema vooral op de grote opgewektheid, waarmee de heer Maat steeds bereid staat waar nodig de helpende hand te bieden. Dit punt kwam ook bij de andere sprekers steeds weer naar voren. De heer Toneman zeide hierover, dat de heer Maat gemiddeld slechts éénmaal per week uit zijn slof

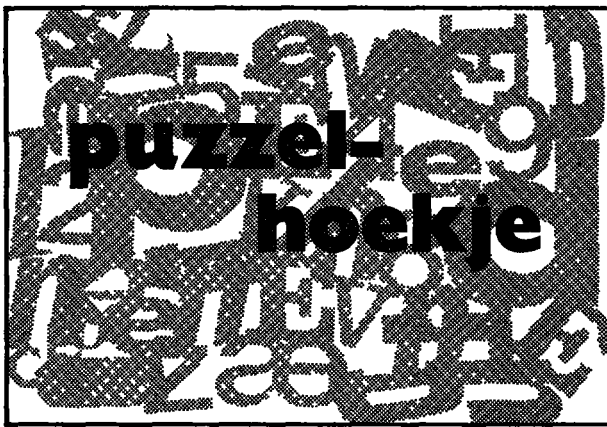
schiet, terwijl Amerikaanse psychologen hebben aangetoond, dat men dit tenminste vier maal per week moet doen wil men gezond blijven.

Uit de verschillende toespraken (ook de heer Bientjes sprak nog als directe chef van de jubilaris alsmede de heer

Nieuwpoort namens de oudste collega's) bleek de grote sympathie waarin de heer Maat zich mag verheugen. De jubilaris kweet zich tenslotte bekwaam van de moeilijke taak te danken voor alle vriendelijke woorden en voor de verschillende cadeaus.

Bij de foto: van links naar rechts de heer Bientjes, mevr. Maat, de heer Maat en Ir Reitsema.

Puzzel 110

De moeilijkheid van puzzel 110 zat 'em niet zozeer in de vraag: hoe maak ik van de opgave een kloppende vermenigvuldiging, wel in de vraag: hoe zend ik mijn oplossing vóór 22 februari in, als ik TNO-Kontakt op 23 februari in mijn bus vind...

Voor de doorgewinterde puzzelaars was dit laatste gelukkig geen onoverkomelijk probleem; zij zonden in, binnen een termijn die zij zelf redelijk achtten. Daarmee de puzzelredactie weer voor een probleem plaatsend... van: kan dat nou allemaal zomaar? Maar ja, er zat niets anders op dan stilzwijgend met de verlengde termijn in te stemmen, want het geven van één dag bedenktijd of nog minder, zou niet direkt pleiten voor onze doelstelling, dat deze rubriek er een is voor úw plezier.

Van onze kant zouden we graag willen dat u TNO-Kontakt steeds in het begin van de maand in uw bezit zou hebben, zodat we rustig een vaste inzenddatum konden afspreken, maar technisch blijkt dat niet mogelijk. Voorlopig stellen we de sluitingsdatum vast op 3 weken na ontvangst van TNO-Kontakt.

Degenen onder u, die de puzzel nog niet hadden opgelost, zouden dat nu, in de tijd van deze plechtige inleiding, wel hebben kunnen doen, want hij was niet zo erg moeilijk. Hier is de oplossing:

$$\text{ORGANI} \times \text{SATIE} = 391586 \times 75264.$$

Enkele puzzelaars vertrouwden de zaak niet helemaal; zij vonden in de uitkomst 2, 8 en 3, de cijfers die door TNO werden voorgesteld en meenden dat dat niet mocht omdat alle TNO's in de bewerking gegeven heetten te zijn. Wij hadden echter de uitkomst niet tot de bewerking gerekend en plaatsten daar geen T, N of O in. Vandaar ziet u...

De heer Y. van der Wielen, Zuideinde 51, Nieuwkoop, bereikte de laddertop met 1065 punten, terwijl de direkte prijs ging naar mevr. N. Saur-de Mooy, Frans Hals-

kade 20 te Rijswijk. De stand aan de top is nu: 1. H. van Lingen, 1046 pnt; 2. M. ten Hoopen, 1015 pnt; 3. J. Lit, 872 pnt; 4. mevr. Saur-de Mooy, 870 pnt; 5. mej. Landsaat, 754 pnt.

Puzzel 112

TNO-Kontakt wint aan waarde als wij allemaal op zijn tijd onze bijdrage leveren. Er gaat in onze grote kring genoeg om, om daarvan in ons eigen blad te getuigen. Wij hebben deze onomstotelijke waarheid in een bekende avontuurlijke kreet verwerkt:

EEN	ALLEN
VOOR	VOOR
ALLEN	EEN
TNOKO	NTAKT

Het zijn twee onafhankelijke optellingen, waarbij voor beide geldt: elke letter stelt een cijfer voor. De letters uit de eerste optelling hebben alle een andere waarde dan de overeenkomstige uit de tweede optelling.

TNO kan dus worden voorgesteld door twee verschillende getallen.

Het verschil tussen de beide TNO's = 289. Hoe luiden de optellingen in cijfers?

Mogen we u er, bij al deze roerende woorden, nogmaals op wijzen dat een puzzel pas af is, als hij is ingezonden? En dat inzenden kunt u dan doen tot drie weken na de verschijningsdatum van dit nummer, aan de Puzzelredactie van TNO-Kontakt, Van Heemstrastraat 19, Delft.

Veel succes!

Horass

TNO-voetbaltournooi

U komt toch ook kijken?

De Zuigpipet

'Ik doe als doelverdediger niet mee',

zei een pipet van 10 cc:

'Want, hoezeer het me ook spijt:

ik heb een veel te lange uitlooptijd...'

Asse Muzelman